

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETÖ—YEAR XL.

Entered as second-class matter January 22, 1918, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. B. Burleson, Postmaster General.

ZBORNIČA SPREJELA VAŽNO PREDLOGO.

Sabathova predloga daje državljanstvo avstrijskim podanikom, ki služijo v armadi.

EDAJ GRE V SENAT.

Washington, D. C. — Kongres na zbornicu je sprejel predlogo kongresnika Sabatha iz Chicaga, ki daje predsedniku pravico, da lahko izloči gotovo podanike iz Avstrije, Ogrske in Nemčije in po kateri postanejo gotovi člani armade, mornarice in mornariške pohote državljanji.

Ko sprejme predloga se senat in jo podpiše predsednik, postane zakon. Predloga je velike važnosti za slovenske fante, ki služijo Sama kot prostovoljci in v narodni armadi, pa niso še ameriški državljanji.

Kongresnik Sabath je Čeh in potrudil se, da je bila sprejeta predloga, ki prinese avstrijskim Slovencem ameriško državljanstvo, če se bojujejo za demokracijo pod zastavo Združenih držav.

\$50,000,000 ZA DELAVSKE DOMOVE.

Washington, D. C. — Kongres je dovolil \$50,000,000 za gradnjo delavskih domov v okolju ladjevalnic. Od te svote pojde osem milijonov dolarjev za delavske domove na Hog Islandu, ostali denar pa porablja v vnotru do treh milijonov dolarjev za delavske domove v okolici ladjevalnic v atlantskih pristaniščih.

ZAKON PROTI ŠPIJONKAM SPREJET V KONGRESU.

Washington, D. C. — Kongresna zborница je sprejela zakonsko predloga proti špijonkam, ki pooblašča predsednika, da lahko ravna z ženami iz sovražnih dežel ravnotako kot z moški.

Predloga pojde zdaj pred senat.

PREDLOGA ZA VARSTVO CI- VILNIH PRAVIC MORNAR- JEV IN VOJAKOV SPREJETA.

Washington, D. C. — Kongresna zborница je sprejela zakonsko predloga za varovanje civilnih pravic vojakov in mornarjev. Senat je že odobril konferenčno poročilo in zdaj podpiše predsednik predloga, da postane pravomočna.

POŠTNI URAD V CHICAGU PRODAL NAJVROČE NER- NILNJEZNE ZNAKE.

Chicago, Ill. — Poštni urad v Chicagu je pred tremi tedni prekobil poštni urad v St. Louisu v prodajo vojno-hranilnih znakov, zdaj je tudi New York postal zadej. V zadnjem tednu je bilo prodanih v Chicagu za \$50,000 več vojno-hranilnih znakov, ali vseh skupaj za \$346,530,89.

Vojno-hranilnih znakov po \$5 je bilo prodanih za \$297,565,90, vojno-varčevalnih znakov pa za \$48,945.

ZAKAJ PRIMANJKUJEJO ŽE- LEZNISKI VOZOV?

Washington, D. C. — Charles C. McChord, meddržavni trgovski komisaar, je sporodil železniskemu ravnatelju McAdoo, da se je nabralo toliko poštevanih vozov na vzhodnih železniskih tirkih, da pokrivajo mimo tirov. To se je zgodilo vseled nemarnosti železniskih ravnateljev. Poročilo ima za podlago poročila vladnih nadzornikov, ki so popolnoma zanesljiva.

PREDLOGA ZA UVEDBO DE- ŽAVNIH KONSTABLA- JEV ODKLJENJENA.

Newark, N. J. — Legislaturni senat je z 9. proti 7. glasovom odkljal predloga, po kateri bi uveli državne konstablje.

Predloga je pokopana za dobo letnega zasedanja.

KONTROLA MESARSKIH KRALJEV NAD LISTI.

Preiskava je dognala, da so vele-mesari indali ogromne svinete za oglaševanje v časopisih.

SKLAD ZA "PODUČVALNE SVRHE."

Chicago, Ill. — Preiskava pred svezno obrtno komisijo proti velemesarjem prinaša vedno nova razočaranja. Francis J. Heney, pravni svetovalec zvezne obrtne komisije, je javnost presenetil, da so velemesarji namenavali ustanoviti sklad za "oglaševanje", v katerega bi prispevali \$1,500,000. Sklad je imel sludit v "podučvalne namene", da ne pridejo velemesarji na zatočino klop in se proti njim ne uvede kazensko postopanje.

Mr. Heney je privadel pričo — H. F. Jones, komisijonskega trgovca, ki je izjavil, da je ljudstvo izgubilo precej vere v živilsko upravo, "odkar so odkrili te-sko stiko z velemesarji."

Iskazanje korespondence je spoznati, da so imeli velemesarji takse prispevat v sklad: Swift and Co. 36 odstotkov; Armour and Co. 29 odstotkov; Morris and Co 15 odstotkov; Cudahy and Co in Wilson and Co pa po 10 odstotkov.

Potem je dokazal, da manjše tvrdke niso hotele prispevati in tvrdka Armour in Co. je raspravljala, da se za "poduk" prispeva \$330,000, kasneje je govorila o \$500,000.

Mr. Heney je čital pismo, kako so velemesarji študirali, ali naj dajo denar pod lastnim imenom tvrdki in posamezno, ali vse tvrdki skupaj, ali če porabijo imen-kanske družbe. Mr. Heney je zadnji namen naredil kot neke vrste megio, ki je imela prikriti njih na-men. Dokazal je tudi, da so se razgovarjali o pasivni rezistenci proti napadom.

Kako je tvrdka Armour and Co. trošila denar za oglase, nam povede naslednje številke:

1915	\$378,144
1916	579,924
1917	552,838

Heney je nadalje podal zani-mivo silko, kako so listi dobivali denar za oglase od tvrdke Swift and Co. "Saturday Evening Post" je prejel v letu 1917 pa \$11,250.

"Collier" znan magazin, je prejel v decembri 1916 \$650; v decembri 1917, januarja 1917 in v januarju 1918 pa po \$700.

"Cosmopolitan", magazin, je prejel v januarju 1917 \$1,000, v januarju 1918 pa \$2,000.

Za njimi pridejo angleški dnev-niki v Chicagu :

"Chicago American" v decembru 1916 \$5,92, v letu 1917 \$671, 81.

"Chicago Examiner" v decembru 1916 \$24,91, v decembru 1917 \$621,30.

"Chicago Herald" v decembru 1916 \$41,26, v decembru 1917 \$633,42.

"Chicago Journal" v decembru 1916 \$50,22 v decembru 1917 \$444,41.

"Chicago Daily News" v decembru 1916 \$24,66, v decembru 1917 \$826,24.

"Chicago Tribune" v decembru 1916 \$39,71, v decembru 1917 \$778,71.

"Chicago Post" v decembru 1916 \$28,08, v decembru 1917 \$234,36.

Mr. Heney je čital pismo s podpisom J. Ogden Armourja, ki je bil naslovil na John Shaffer od "Chicago Evening Post." V pismu se Armour zahvaljuje za uvedni članek in pravi, da se nahaja dozdevno v položaju, ko potrebuje prijatelje. Pismo je datirano z dne 17. decembra m. l.

Zanimivo je tudi pismo Wilbur D. Nesbita, podpredsednika Ma-hin Advertising kompanije, ki ga je pisal mesarski tvrdki Wilson and Co.

V pismu pravi, da se je pričel diplomatično razgovarjati s fi-

(Dalje na 4. strani, 5. kol.)

VLADNO NADZORSTVO AMERIŠKIH ŽELEZNIC.

Kongres je sprejel predloga za vladno nadzorstvo železnic v Združenih državah je bila sprejeta s 337 proti 6 glasovom. Pretti predlogi so glasovali kongresniki Chandler iz Oklahoma, Denison, Gordon, Thomas, Haugen in Ra-

SE VJEMJA Z PRIPÔDOLOM PREDSEDNIKA.

Washington, D. C. — Predloga za vladno nadzorstvo železnic v Združenih državah je bila sprejeta s 337 proti 6 glasovom. Pretti predlogi so glasovali kongresniki Chandler iz Oklahoma, Denison, Gordon, Thomas, Haugen in Ra-

meyer.

Predloga skoraj popolnoma so-glaša s senatno predlogom. Največja razlika je v tem, da senatni predloga pravi, da se železnicam 18 mesecev po končani vojni vrnejo privatnim lastnikom, zbornična predloga pa določa dve leti. Na-kateri kongresniki so hoteli omajiti čas na eno leto po vojni; tak predlogi so bili odklonjeni.

Zbornična predloga določa rav-notako odškodnino za železnicice, za katero se je izrekel predsednik.

Debatu v zbornicu je trajala te-den dni dalj kot v senatu.

Sedaj pojde predloga pred kon-ferenčni odbor, da odpravijo ta-nje neenake dolobe in dosegajo sporazum v točkah, o katerih se senat in zborica nista sporaz-mela.

ZDRUŽENNE DRŽAVE ZA-
GLEDE LEEKA GRADENJO
LETAL.

Washington, D. C. — Vlada je zasegla ves smrekov les na za-gah v severozapadu, posebno v Washingtonu in Oregonu, ker ga potrebujejo pri gradnji letal.

Washington, D. C. — Vlada je zasegla ves smrekov les na za-gah v severozapadu, posebno v Washingtonu in Oregonu, ker ga potrebujejo pri gradnji letal.

Do junija meseca bo trideset polj za letalec v Ameriki. Na teh poljih se bodo vzbili letalec. O-koli teh polj bodo zemljiva, ob-segajoča po 200 akrov, ki bodo služila letalem, da se spuste na-tla. Taka zemljiva bodo rastre-sene v premeru desetih milij, kar bo značilo nevarnost, da udarita letalec skupaj vrzalnimi višavah.

Washington, D. C. — Komaj so izvedeli, da namerava železniški ravnatelj McAdoo odpraviti pro-ste listke, hite vse pri zavrnitvi, ki se je vrnil.

Skoraj iz vsakim višavom se pri-jelje v Washington advokatje, duhovni, znanstveniki in trgovci, ki so skozi leta imeli prosti vo-zni na železnicah v državah, v ka-terih se nimajo postav proti pro-stim voznim listkom. Posebno v južnih državah so proti vozni listki v navadi.

Železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

sti proti voznim listkom. Tako železniški ravnatelj je gluhan za proteste. Naročil je meddržavno komisijo, da naj uvede preiskavo o proti voznih listkih. Ko bo preiskava končana, prekliče vla-

BOJI NARAŠCAJO NA ZAPADNI FRONTI.

Francozi so prodri en kilometer v nemške zakope pri Verdunu.

AMERIČANI AKTIVNI.

Pariz, 5. marca. — Francozi vojni stan poroča, da so Nemci prejšnjo noč napadli ameriške za-kope v Loreni, toda bili so odbiti. Ameriška patrulja, ki je operala v omenjenem okolisu, je ujela več Nemcov.

London, 5. marca. — Z bojišča poročajo nočjo, da se vrže vroči boji z Nemci zapadno od Lensa.

Paris, 5. marca. — Francozi cete so včeraj izvršile zelo uspešen napad vzhodno od reke Mase pri Verdunu. Francozi so prodri-vale kot en kilometer daleč v nemške zakope in ujeli 150 mož. So-vračnik ni pričakoval napada in te se je nekoliko opomogel iz pa-nike, ki je protinapadel na levem krilu francoskih čet, ali dosegel ni cesar. Francoske izgube so bile majhne. V zgornji Alzacija so bili včeraj vroči boji topniški boji.

London, 5. marca. — Avstral-ake čete so včeraj drugič napadli Nemcev v okolju Warnetona na flandrski fronti. Ujetih je bilo večje število Nemcov in napadali so vpljeni dve strojni puški.

DOPISI.

S. R. Z. V SHEBOYGANU, WIS.

Lokalni odbor Slovenskega republičanskega združenja je na želje mnogih rojakov za nedeljo, 3. marea, sklical javen shod, da se občinstvo ponudi o pravih namenih S. R. Z. Nekaterim osebam, katerih sicer ni veliko število, ki pa so zato tembolj zaljubljene same vase, ni bilo to nič všeč, kajti po stvari, o kateri se javno razpravlja, je holj težko udrihati za hrbotom. Bellili so si glavo, kako bi preprečili shod in nazadnje se ti junaki niso ustrashili najpodlejšega sredstva: Denunciranstva. Zležili so na sodišče in tam beračili, da bi nam — prepovedali shod. Začuteno blazilo so utrili. Počeli so jih, da Wisconsin ni v Avstriji in da sploh ne komandirajo tukaj še nikakršni kraljevski biriči, pa so odšli z doigru nosom.

Shod, ki je bil sklican v dvorni Standard na Indiana Ave., se je torej vrnil klub vsem splet-karijam, in agitacija nasprotnikov je morda le še pomagala, da je bil sijajno obiskan. Boljše udeležbe pa ni moglo biti, kajti slovaj bi lahko po imenih se stih tih par Slovencev iz naše naselbine, ki niso bili navzoči. Dvorna, ki gotovo ni majhna, je bila dobesedno natlačena.

V imenu lokalnega odbora je predsednik Anton Zorman otvoril shod, pozdravil navzoče in na kratko razložil namen zborova. Nato je slovenska godba "Orel" zaigrala ameriško himno. Nato je deklica Frances Urbančič deklamirala priliki primerne pesnitev, za kar je žela burno odobravano. Nato je nastopil peski zbor "Danica", ki je pel na veliko zadovoljnost vseh navzočih.

Prihodnja točka je bila govor o jugoslovenskem problemu.

Ker je bil povabljeni govornik iz Chicago na potu zadržan, je predsednik Zorman prevzel njegovo nalogo. Razložil je, kako je prišlo do tega shoda. Poskušalo se je tudi v Sheboyganu zabeliti krško deklaracijo tako, da bi jo Slovenci ponutili; ampak naše ljudstvo ne mars take kuhe z nobenimi oevirki. Hotelo se je torej natančneje poučiti o namenih S. R. Z., s katerimi v sreču soglašavamo za zedinjenje Jugoslovani na republičanski podlagi, kajti naš narod se hoče otresti cesarskega jarja, pa ga ne zamenjati z nobenim kraljestvom.

Za med Zormanovim govorom se je video, da soglaša ogromna večina občinstva in temi idejami, in je burno odobravalo. Medtem je prišel sodrug Kristan, ki ga je množica takoj pri vstopu v dvorano simpatično pozdravila. Ko je odigrala godba, ga je predsednik predstavil zborovalem in mu podal besed.

Governik je obširno obdelal predmet dnevnega reda in govoril tako poljudno, da ga je vsakdo moral razumeti. Posegel je nazaj do pričetka sedanje vojne in postavil vprašanje, zakaj je prišla ta katastrofa in zakaj je izbruhnila krvava groza ravno na Balkanu. V svojem odgovoru na to vprašanje jo dokazal, da je balkanski in jugoslovenski problem ne le narodna, ampak velika mednarodna zadeva, ker je evropski mir v veliki meri odvisen od tega, kako se reši to vprašanje. Potem je razlagal, kako bi bilo mogoče rešiti ta problem, da bi rešitev ustrezal interesom narodu in obnenem interesom miru. Dokazal je nujno potrebo zedinjenja, obenem pa tudi potrebo, da se izvrši to zedinjenje na najbolj demokratični podlagi, ki je mogoča. Rezultat njegovega razglašanja je ta, da se more pravi cilj dosegati s federativno jugoslovensko republiko, ki bi bila sposobna, da postane član balkanske in sproščane evropske federacije. Governikovi dokazi so bili preprvevalni in ljudstvo je pogostoma glasno izkazalo svoje soglašanje.

Po končnem govoru je predsednik vprašal, če ima kdo kakšen ugovor. Na to se ni nikče oglasil. Potem je omenil, da je govornik pripravljen odgovarjati na eventualna vprašanja, ki se tičejo predmeta. Te pravice se je poslušalo nekoliko oseb, a deloma so jo tudi izrahljali. Governik je jasno odgovoril na vsako količaj stvarno vprašanje; ko so se pa začela v obliki vprašanj skrivati na-

zna natolevanja in skrajno umazani osebni napadi, so dotični junaki ob burnem odobravanju s gromne večine izkupili, kar so iskali. Očitno je hotelo par ljudi natezati potrebitnost občinstva v nadi, da povzročijo kakšen nered; ta edenčni namen jim je pa popolnoma izpodeljal.

Ko je bila ta točka zaključena, je tajnik prečital sledečo

resolucijo:

Slovenci smo jugoslovenski narod, po rodnu in jeziku pripadajoč skupini Jugoslovanov, naseljenih na balkanskem polotoku.

Sedanja vojna se je pričela prav med nami, na Balkanu. Količno uničenja, opustošenja in trpljenja je prinesla ta vojna balkanskemu narodom, se lahko presodi po dejstvu, da je imel nemški in avstrijski imperializem za namen iztrebljenje zlasti tistih jugoslovenskih plemen, ki so se upirala njegovim hudočnim namenom in germanizaciji. Naše ljudstvo je bilo pred to vojno vedno objekt političnih intrig evropskih imperialistov in kapitalistov, ki so s svojo grabežljivo politiko ogroževali balkanski in s tem svetovni mir.

Slovenci, sedaj proti svoji volji pripadajoči uradni Avstriji, smo najseverozapadnejši del Jugoslovanov. Preko naših dezel je vjenčenški imperializem gradil most od Baltika k Jadranskemu morju, kakor čez vzhodni Balkan od Baltika k Egejskemu morju. Za ta namen niso bili razkosani le Jugoslovani sploh, ampak tudi Slovenci posebej. Tako zatirani in namenjeni pogubi, proti svoji volji prisiljeni v krvavo službo avstrijske reakcije in imperializma, čutimo neizogibno potrebo, da se združimo z ostalimi Jugoslovani v prirodno skupino in zato po-zdravljamo iz vsega sreča pravijo zahtevno predsednika Wilsona, da naj vsak narod sam odloča o svoji usodi.

Od pravljene rešitve jugoslovenskega in balkanskega vprašanja je odvisen tudi bodoči mir Evrope. Balkan je bil stoletja predmet sporov. Ondotne zmendene razmere so izizzale in omogočale domače nerede in zunanjje napade. Valed tega je bil Balkan legi vojn med balkanskimi državami samimi in mednarodnimi konfliktov; zatorej ni rešitev jugoslovenskega in balkanskega vprašanja le zadeva balkanskih narodov, ampak zelo važna mednarodna stvar. Zadovoljiva rešitev problema je le v tem, da se izpolnijo opravičene želje prizadetega ljudstva po združitvi, v kateremu bo vsakemu delu, torej tudi Slovencem, zavarovana avtonomija v njih posebnih zadevah v federalni jugoslovenski republike.

Ljubeče svobodo in pravljenos

in zvesti temeljnem načelom dežele, v kateri živimo, priznavamo opravičenost vojnih namenov, ki jih je v imenu Združenih držav izrekel predsednik Wilson in smo pripravljeni posvetiti vse svoje moči za znago demokracije in poraz grožče avtokracije.

Proti resoluciji ni bilo nobenega ugovora in predsednik je ob glasnom odobravanju naznani, da je soglasno sprejet. Nato je o polnoči zaključil shod.

Po zborovanju se je priglasilo veliko udeležencev za člane Slov. republičanskega združenja.

Poročevalce.

Calumet, Mich. — V nedeljo, dne 17. sredca je priredilo slovensko pevsko društvo "Slovenec" v hrvaški cerkveni dvorani koncert in gledališki predstavlj "Berite novice" pa "Prvi april." Predstavlj in petje je bilo pod Davorin Cvenk, kateremu moramo na tem mestu priznati vodilne zmožnosti v obeh ozirih. Svoje mlade pevec je prav dobro, da, skoraj bi rekli, dovršeno izvezhal, zato, lepo in ubranlo so nam zapeli vse pesni, ki smo jih čitali na programu. Glasovi so bili ubrani in čisti, vokalizacija jasna in pravilna. Peveci so nam zapeli med odmori naslednje pesni: "Slovenec sem," "Pri zibelj," "Obetuj," "Domovina," "Vecerna." — Obe igri sta prav dobro uspele. Vsi igralci so se kar najbolj mogode potrodili, da ugodne svojemu vodstvu in predvsem pa navzočemu občinstvu.

Ponekod se je včasih čul glas, čes, da se na Calumetu ne more vprizarjati slovenskih predstav, ker primanjkuje mladih igralcev, ki bi znali govoriti slovenski jezik. Ali gori inenovan predsta-

vi sta pa dokazali, da temu ni tako. Vsi tisti, ki so se izgovarjali na zgornji način ter vprizarili angleško igro v slovenski cerkveni dvorani, naj bi bili prisilni poslati in gledat zadnjini slovenski igri, pa bi se bili prepričali, da je še med znamenjastimi slovenskimi fantov in dekle, ki znajo prav lepo in docela pravilno govoriti slovensko. In reči moramo, da so vse igralci in igralci prav dobro izvedli svoje vloge. Vsa čast torej vsemu igralnemu osojju, zlasti tistim, ki so imeli glavne vloge!

Koncert in igri, to oboje je pravilo toliko občinstva v hrvaško dvorano, da je bila napolnjena do zadnjega kotička, kar nas navaja z upanjem, da se bodo tudi vse nadaljnje takšne prireditve našega vrišča "Slovenca" obnesle prav tako dobro in sijajno.

Slovensko pevsko društvo "Slovenec" je ta lepi uspeh tako opomnil, da bo ponovil koncert in obe gledališki predstavi v Ahmesku tisto nedeljo po Veliki noči. Upamo, da bo tudi tamkaj vse palno navdušenega in hvaležnega občinstva.

Kakor čujemo, se nam obeta v Calumetu velika dramatična predstava "Lumpacij vagabund ali zavrnjava trojica." Čujemo, da jo priredi zoper slovensko pevsko društvo "Slovenec." In ker poznamo to igro, povemo vsem Calumetom, da se bodo lahko nasejali na tej igri prav dobra in docela. Vremu slovenskemu pevskemu društvu "Slovenec" pa kljemo: Le tako naprej! Le širiši Slovenec se še preveč dobro spominjajo dobro, ki so jih bili deležni v senci veličanstva. Oni vede cenni razliko vladne forme.

Večina tukajnjih društev se je

pričrnila k lokalni organizaciji S. R. Z. na Hillsu, Pa., med njimi tudi Izobraževalno Društvo. Tukajni rojaki so prepričani, da bo le v jugoslovenski federativni republiki zagotovljeno kulturno in ekonomsko razvijanje slovenskega in drugih balkanskih narodov.

Društva, spadajoča k lokalni organizaciji S. R. Z. na Hillsu, Pa., prirede dne 17. marca ob 2 popoldne v dvorani Izobraževalnega Društva v. Prestu, Pa., koncert z bogatim sporedom. Vstopina prosti. Društva, sploh vse slovensko občinstvo je vijudno vabljeno, da se ga udeleži v najobilnejšem številu. Priporočam pa vsem, ki pridejo z vlakom, da izstopijo na postaji v Carnegie, ker ravno nasproti postaje pri gledališču premikajočih slik se ustavijo veliki, udobni avtomobili, ki vas pripeljejo v Thom's Run ravno pred dvorano izobraževalnega društva.

Vsi na plan 17. marca na manjšestvo za S. R. Z.!

Vaš prijatelj.

Black Diamond, Wash. — Dne 23. feb. je priredilo društvo Planinar, št. 57 SNPJ., veselico, ki je precej dobro uspela. Obžalovali pa je, ker se jo je udeležilo tako malo članov našega društva. Ne vem, kaj na bi bilo vzrok tej neschopnosti. Pomanjkanje denarnih sredstev gotovo ne, ker se dela vsak dan in tudi zasluži se se preeči dobro. Bolj gotovo bo glavni vzrok pomanjkanje sloga in bratstva med članstvom društva. Imamo tudi take ljudi, ki rajejo dajejo svoj denar v bisago "dušnemu" pastirju, kot pa za kak drugi koristni namen. Če bomo kar naprej podpirali gojitelje srednjeveške teme, potem ne smemo še tako hitro pričakovati trajnega miru, kajti ravno ta tema je kriva, da se danes milijone ljudi bori za interes vladarjev in kapitalizma proti zavednim boriteljem kulture in demokracije. Izobrazba je tisto sredstvo, s katerim se vzgaja sloga med delavskimi sloji, ne pa zanjih, ki je v imenu Združenih držav izrekel predsednik Wilson in smo pripravljeni posvetiti vse svoje moči za znago demokracije in poraz grožče avtokracije.

Godb, ki je igrala na veselici, je dobro rešila svojo nalogo.

V imenu društva Planinar se vsem prijateljsko zahvalim, ki so na en ali drug način pripomogli k dobremu uspehu veselice. Ob enakih prilikah smo pripravljeni povrniti vso našljeno.

Vsi naši naseljenci se je organizirali jugoslovenski socialistični klub, ki smo ga pridružili J. S. Z. Ker je za delavstvo vseh narodnosti ena največjih potreb, da se politično organizira, vabim vse tukajni naseljenci smo vedno bolj čutili.

Ljubobo takega posloja in društvo Adria, št. 3, S. N. P. J. je po-vzel korake v tem oziru. Stavbič je že kupljeno. Kadaj pričenimo z gradnjo, se bomo dogovorili dne 10. marca ob 10.00 uro v tukajnjih letih.

Tako je bilo sklenjeno na zadnjih letih dne 10. februarja. Tiste, ki nista bili zadnjič navzoči, opozarjam, da se udeležite te seje.

Predsednik dr. Adria.

(V omenjeni notici ni bil naveden tajnik vašega kluba, ker je na predsednik vprašanje, da se bodo tudi vse zasedne seje v tukajnjih letih.

Naši naseljenci se je vse našli.

našim potrebam, vzemimo to, kar je nam najbolj premerno gled posevsta za naš dom.

Kadar se bo zidala velika dvorana, se bo že gledalo, da se se zida tako, da ne bo življenje v dvorani motil cestni repot.

Tajnik S. N. D. je postal na društva pisma, v katerem jih opozarja in naroča, da naj izvoli po dva zastopnika, ki bosta na sestanku 31. marca ob pol 2 ur popoldne v Birkovi dvorani, po vedala mnenje in sklepne njihovega društva. Pošljite dobre in razsodne moje!

Na zadnji direktorski seji je bilo tudi sklenjeno, da se vrni meseca maja velika kolektiva prid S. N. Doma. Potrebuje se dobre in delavne moći. Torej tudi za to kolektu je treba dva društvenika, ki se imata voliti na tisti seji.

Lansko leto nam je kolektiv prinesla čez \$1000, letos nam lahko več, če bomo delavni na agencijskem polju.

Naprej za "Slovenski narodni dom"! Vsakdo naj kupi še eno delnico, potem pa naj si prizde cigaru S. N. D. In če ste Slovenske hoste storili tako in nič drugače.

Janko N. Rogelj,
direktor S. N. Doma.

Rock Springs, Wyo. — Slovenski v Rock Springu, smo priredili dne 21. feb. t. i. javen shod za organiziranje lokalne organizacije Slovenskega republikanega združenja. Shod je bil skoraj dobro obiskan od tukajnjih Slovencev, kar znači, da se ljudstvo zanimala za to narodno idejo. Zborovanje je doseglo popolen uspeh, kot je bilo prizakovati od naših naprednih rojakov in rojakinj. Na shodu sta nastopila g. Max Kershnik in spodaj podpisani, ter razjasnila pomen in namen SRZ. Shod je trajal dve uri in po končnem kratkem debatiranju je bila sprejeta resolucija, da se organizira lokalno organizacijo SRZ, ki bo sodelovala na to, da se ustanovi svobodna Jugoslovanska republika, obstoječa iz Slovenevev, Hrvatov, Srbov in Bolgarov s popolno avtonomijo za vsako narodnost in posebej s svojo samoupravo ter zveznim kongresom za skupno državo na pravo. V upanju, da to dosežemo s pomočjo naše vlade, se zaupno obračamo do predsednika Wilsona, ki se je izjavil, da bo osvobodil vse male narode, in mu obljubljamo svojo pomoč in sodelovanje v njegovem podvetrem delu za svetovno demokracijo. Dasi smo v velikem številu američki državljanji, vendar želimo, da nam bratje onstran morja dosežo svojo samostojnost in neodvisnost. In ker se je za to izrekla takšno močna vlada kot so Zed. države, smo prepričani, da se bo v skupni kooperaciji to doseglo. Resolucija, ki je bila sprejeta na skupnem shodu in poslane na predsednika Wilsona, se glasi:

"Na skupnem shodu Slovenskih iz Rock Springs, Wyo. in okolice, ki se je vrnil dne 21. feb. 1918, je bila sprejeta slednja resolucija:

Ker uvidimo, da je edini praktični način povoljne rešitve balkanskih zapletanjiev v jugoslovanskega problema po nazorih in načelih S. R. Z. Združenja, izjavljamo tem potom, da bomo gmočno in moralno podpirali delovanje S. R. Z. V organizaciji S. R. Z. vidimo najboljše in najokrježnejšo politiko v prid združenju vseh Jugoslovanov; to združenje pa mora biti na vsak način Jugoslovenska Federativna Republika, svobodna država Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bolgarov; popolna avtonomija za vsako frakcijo posebej ter zvezni kongres za pravofederativne republike, nadalje:

Fran S. Tauchar,
tajnik lokalne org. S. R. Z.

Torre Fausto, Ind. — Prvi iz te naselbine, ki bo interniran za časa te vojne, je neki 26 letni John Koller, streljač v premogovniku. Varok je ta, ker je rekel, da želi, da Nemčija "zbidi". Ameriko in da stavi \$60 da bo Nemčija zmagačka v tej vojni. Take in podobne frazaste besede je govoril proti Ameriki in kazal svoje simpatije napram Nemčiji. Kake narodnosti je, ne vem, listi pišejo, da je "Austrian". Po njegovem govorjenju se ga lahko spozna, da je nekoliko "ndarjen", kar dokazuje tudi to, da ne ve, kake narodnosti je, ker je rekel, da je striges. Jaz mislim, da je nujno pravno pravno ime John Kolar in ga

Max Kershnik, predsednik; F. S. Tauchar, tajnik; Frank Fortuna, blagajnik; John Dolinar, zapisnik in pomočni tajnik. Nadzorniki: Mary Oblak, Louis Fortuna in Joseph Jereb.

Odbor ima nalogo, da nabira prostovoljne prispevke na društvenih sejah in drugod ter da priredi enkrat po Veliki noči v selico v korist SRZ. Ta agitacija aloni edinole na prostovoljnih prispevkih, zato naj redobiljni rojaki in rojakinje blagovolijo kolikor mogoče olajšati agitacijo in delo odboru naših lokalnih organizacij SRZ, kajti ves odbor bresačno ne oziroma se na male stroške, ki se pojavit pri takih poslih. Ako bomo složni in edini v tem delovanju, bo tudi odbor imel večje veselje do dela.

Bratje in sestre! Veliki svetovni preobrat se nam obeta, ki jih nam donese sedanja svetovna vojna. Vsi narodi izražajo željo po večji svobodi kajti nadgospodarstvo se mora v stoletjih naveličati tudi — zemlja. Rodna gruda, — hribi in doline v slovenskih pokrajnah — kriče po svobodi, katero nam primese prva polovica dvajsetega stoletja! In mi?... Dolžnost naša je, da storimo vsak svoj delež tega velikega dela. Žrtve, ki jih od nas zahteva ta velika ideja — so tako majhne, da jih zlahkoto dognesemo. V organizaciji SRZ, je odstranjen ves egoizem, vsa zasebna dobičkarja; — centralizirana pa je volja in hrepnenje naroda... Ta volja in to hrepnenje bo govorilo pri mirovni konferenci, ne pa pristati kraljevskih aspiracij in prezivelega monarhizma.

Tudi na našem shodu je bilo par rojakov nekoliko drugačnega mnenja, kot zagovorniki SRZ. Temu se ni čuditi, kaj takega se pripeti menda povsod, kjerkoli so naši Sloveni organizirali lokalno organizacijo SRZ. Sploh pa to nič ne skrivi se bolj temeljito pogovorimo in izblistrimo pojme. Po debati obvelja vedno tisto, kar smatramo za bolje. Stare ideje in nazori — v novih časih več ne veljajo. Treba se je oprjeti le takih principov, ki so in bodo ljudstvu v korist. Danes, enjena gospoda, narod dviga glavo veliko svobodneje, kot jo je v zadnjih in prejšnjih stoletjih! Danes hočemo imeti popolnoma odkrite in jasne fundamentalne — ne pa takih, da si jih mora oleplati in zavijati, če hoče obrniti trohicu pozornosti na stvar. Odpreti se mora dlan in sreč ter redi: Taki smo in taki so naši nameni. Ce se ljudstvo za stvar zavzame že dobro, ce ne, je treba popravka, da bo sprejemljiva. Krfska deklaracija nima zaslonje med narodom zato, ker direktno difi po monarhiju!

Pevsko društvo "Zarja Svobode" prav dobro napreduje.

Ko maj leta dni je preteklo od ustanovitve, pa imam že sto dolarjev v društveni blagajni in tudi v petju smo že precej izvežbani. V kratkem nasmeravamo obhajati občinstvo prvega nastopa pred občinstvom in dali se bomo tudi skupno slikati.

Po mojih mislih bi ne bila napovedna ideja, če bi illinojska slovenska pevska društva nastopila skupno in pokazala, kaj da znamo v pevski umetnosti.

je bržkotne olepljal s "Koeller". Jaz sodim, da je hravtske narodnosti, toda ni izključeno, da ne bi bil lahko tudi kak nemški Slovenci. Ne vem, kako so se zadržali tisti Slovenci, ki se v javnosti izdajajo za Nemce, takrat, ko je bila za Nemce, kot sovražne državljane registracija in so se moralni fotografirati in dati odštev. Morda so kar naenkrat postalni Slovenci?

Morilce svoje mlade žene Holla, o katerem je bilo v Prosveti svoječasno že poročano, je bil spoznan krivim umora prve vrste. Sedaj ima zagovornika. Kako bo stvar ispadla, bom poročal. Poročevalce.

Lincoln, Ill. — Dasi ravno imamo tu tri društva in preej naprednih članov, nima nikje toliko poguma, da bi seminija poslala kak dopis Prosveti.

Delavske razmere so zelo slabe. Verok je požar v rovih Lincoln Mining Co., ki traja že od lanskega leta, pa ga še sedaj niso dobili pod kontrolo kljub temu, da so ga že večkrat poizkusili pogasiti, toda so morali valed vročine in dima gasilno delo opustiti in uhodi ponovno znameniti. Valed tega sta druga dva premogovnika prepričljena s premogarji. Kdor ima dober prostor, še nekaj zasludi; nasprotno je zaslužek nezadovoljiv v slabih prostorih, kjer tudi tiste okrogle kamnite bombe ogrožajo premogarje. Ena teh je priletela na nogo rojaku John Ereku in mu naspravila neprostovoljne počitnice.

Tukajnjim Slovencem pripadom, naj pristopajo v podporno društvo, da bodo za slučaj nesreče preskrbjeni s podporo. SNPJ. vam nudi vse ugodnosti, ki jih morete zahtevati od dobre organizacije. Društvo Zagorski Zvonovi, št. 116, SNPJ. zboruje vsak prvo nedeljo v mesecu v Fr. Wendorfovi dvorani. Pri nasemu društvu, oziroma jednoti, se lahko zavarujete od enega do treh dolarjev bolniške podpore na dan za dobo šest mesecov v slučaju bolezni, za nadaljnih šest mesecov pa za polovico te svote. Za posmrtnino pa od \$150, \$600, \$1.000 in \$1.500. Poleg tega plača naša jednota primerne svote za telefonske poskodbe, oziroma unike in ude. Kateri ste še brez društva, pristopite pod našo okrilje. (Feb. 5, 6, 7.)

KONJSKO MESO ZA KRANO. — Prva izdaja delnic se ponuja sedaj na trgu Pittsburgh Packing House po \$1.00 ena.

Za popolnejša pojasnila pišite na Dept. D.

GLOBE PACKING CO.

VAŽNO ZA RUDARJE 14 DISTRIKTA U. M. W. OF A.

Konvencija 14. distrikta U. M. W. of A. prične v pondeljek 11. marca 1918 v Pittsburgu, Kans.

NEZGODA V ZRAKU.

Lawton, Okla. — Lajtnant Paul in Whitney sta bila z letalom približno deset milij od letalskega polja, ko se je razpletel nabiralnik za gazolin. Letalo je padlo na tla, letalec sta obležala mrtva.

Slovenska zdravstvena organizacija zdravje v delavnikih.

SPOMLADANSKI IZPAHKI

so običajno v zvezi z boležnimi, pekotimi in srbedimi občutki na koli, ki upravlja zelo nepristojno na bolnika. Vzamite se teh izpahkov kar prenataši ne more. Kar pri tem zelite, je, da bi vam kralui odigrl. Vzamite v takih slučajih kako uspešno mazilo. Mi vemo za izkušnje, da je

Delavske razmere so zelo slabe.

Verok je požar v rovih Lincoln

Mining Co., ki traja že od lanskega leta, pa ga še sedaj niso

dobili pod kontrolo kljub temu,

da so ga že večkrat poizkusili

pogasiti, toda so morali valed

vročine in dima gasilno delo

opustiti in uhodi ponovno znameniti.

Valed tega sta druga dva premogovnika prepričljena s premogarji.

Ena teh je priletela na nogo rojaku John Ereku in mu naspravila

neprostovoljne počitnice.

Na prodaj v vseh lekarnah.

**Severa's
Skin Ointment**

(Severovo Mazilo za kože bolezni) Izvrstno zdravilo pri takih izpahkih na koli, ker vam hladni kolo in manjša srbenja. Izvrstno mazilo zoper lilijske, krasne, garje, spahke, luskinke in razne druge boležnine na koli.

Jože Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.

Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.

F. S. Taucher, 674 Ahney Ave., Rocksprings, Wyo.

POMORNI ODREK:

Anton Hrast, Gen. Del., Canonsburg, Pa.

John Radis, box 428, Smithtown, Pa.

Rudolf Petersek, 436 box, Bridgeville, Pa.

Jakob Miklavčič, L. Box 2, Wilcock, Pa.

M. Petrušević, 1421 Hale Ave., Collinwood, O.

JOŽE AMBROŽIČ, 351, Canonsburg, Pa.

NADEJNINI IZPAHKI:

JOHN VERDERBAR, 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDNE GENERALNEGA PORLOVANJA se pošljajo na naslov:

JOŽE AMBROŽIČ, 351, Canonsburg, Pa.

JOHN VERDERBAR, 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE STVARI, narodina, oglasi, se pošljajo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIKE "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKIE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKIE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjeno države (izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4836.

CENTRALNI ODBOR

Datum v odcepju n. pr. (Februarja 28-18) poleg vašega imena in naslova posami, da vam je v tem dnevu potekla naročnina. Posamezne je pravljeno, da se vam ne ustavi list.

Vsi v vrsto! — Dobre tri tedne je še časa. Četa konstantov, ki je v boju za tisoč novih naročnikov, se bliža svojemu cilju. Nekoliko "zakopov" bo še treba prebresti in osvojiti par trdnjav, pa bo zmaga. Kdor še ni v bojni vrsti, naj ne zamudi zadnje priložnosti. Naprej za tisoč novih naročnikov!

Kajzerjev funt mesa. — Kajzer pravi, da je "pol vesela, ker je nemški meč s pomočjo Boga — Bog je namreč marširal na celu nemških bajonetov — izposoval mir z Rusijo". Brutalni Viljem misli, da ima funt ruskega mesa že na krožniku, toda zadnje dejanje igre še ni odigrano. Radovedni smo, kaj si bo kajzer mislil o svojem partnerju nad oblaki, ko bo njegov meč ležal zlomljen v grabnu.

Če, če . . . — "Bolsjeviški duh v Ameriki bo izginil, če prej izgine industrijalno junkerstvo". Chicago Daily News. — Aye, aye! Zarek, ki ga je zagledal pisec teh besed, je trepetal pred njegovimi očmi le trenotek. V naslednjem momentu je že bila stara tema, kajti pisec je začel slikati z najlepšimi barvami angeljske peroti čkaškim velemesarskim kraljem. Industrijalno junkerstvo bujno cvete in kjer je junkerstvo, tam je še treba boja za demokracijo.

Prisor z bojišča. — Ameriška fronta v Franciji: Nemci so naskočili ameriške zakope, videli Američane in odšli v dolgih skokih.

Opomin. — Tisoč novih naročnikov na "Prosveto" pomeni, da je med njimi mnogo bodočih članov jednote in bojevnikov za politično in gospodarsko demokracijo, brez katere ni svobode.

"Camouflage". — Vesti, da sta se skregala nemški kajzer in avstrijski cesar, so prišle na dan zato, da se bi zaveznički prepričali, če sta se res skregala ali ne. Kajzer drži Korlička za vrat in pete in kolikrat tleskne s prsti, toliko-krat se avstrijski generali dotaknejo tal z nosom. Kdor torej verjame "novicam" o prepiru, je ravno tako neumen, kakor tisti, ki res pričakuje, da se bo španski kralj odpovedal prestolu in kandidiral za predsednika republike, ali pa da bo neki jugoslovanski kralj sankcioniral sklep skupščine za odpravo monarhije.

Ditto. — Razne izjave in dolge razprave o potrebi "skupne akcije" ameriških Slovencev za politično svobodo v stari domovini dokazujojo, da v nasprotnem taboru ni vse v redu. Ali je začela monarhija zopet kazati roge?

Važno. — Kdor se zaveda, da je slovenskim delavcem v Ameriki potrebno napredno časopisje, ki piše v duhu časa in zastopa principe prave demokracije, se bo pridružil tekmovalcem za tisoč novih naročnikov "Prosvete", oziroma se bo naročil na jednotin dnevnik, ako še ni naročnik.

"Osvoboditev". — Kajzerjev štab je poročal, da so Nemci "osvobodili" Kijev v Ukrayini. Pariz je Nemcem mnogo bližje kot pa Kijev, toda Pariza še niso "osvobodili". In nemških imperialistov ni sram povedati vsemu svetu, da lahko prej pridejo v Petrograd kakor v Pariz.

Stara igra. — Preiskave greftarskih slučajev raznih tvrdk in posameznih izkorisčevalcev, ki bi radi obogateli na račun vlade in ljudstva in izkoristili vojno za svoj dobiček, se bodo menda nadaljevale toliko časa, dokler bo trajala vojna, oziroma toliko časa, dokler ljudje ne pozabijo.

Ne pozabite! — Kontest za tisoč naročnikov traja samo še tri tedne. Ne čakajte zadnjih dni; kar lahko storit danes, ne odlăšaj na jutri. Takoj obišči soseda in znance v bližini in pomnoži število naročnikov na svoji listi.

Habsburška Avstrija.

Etbib Kristan.

(Dalje.)

Toda če ni bilo mogoče Jugoslovianov pripraviti ob jezik in njih narodne posebnosti, je bilo vendar njih rakosanje doseženo. Dualistični sistem monarhije, pobujan s tem, da se je cepitev nadaljava še v vsaki polovici, je napravil Jugoslovane politično, gospodarsko, kulturno in socialno brezmočne. Politično je bilo vsako njih združenje kratkomalo nemogoče. Ali avstro-ogrski avtokratični šablonev je preprečil tudi vsako drugo vplivnost? Nobeno društvo na primer, pa naj je bilo tudi čisto kulturno, stanovsko ali socialno, ni moglo razširiti svojega delokroga čez politične meje. Literarno društvo na primer, pa naj je bilo sestavljeno na Kranjskem ni smelo imeti članov ali edino podružnico na Hrvatskem. Hrvat zdravnik iz Dalmacije ni mogel pripadati organizaciji hrvatskih zdravnikov v Zagrebu. Kljub svojemu znatnemu skupnemu številu so bili Jugoslovani na ta način obsojeni na življenje v najtežejših okvirih, kar je služilo v prvih vrstih namenu, da se jim onemogoči politično uveljavljanje, pa tudi se podleženemu naključju, da se jim čimborj zapre pot do kulture in siloma iz njih napravi "inferiorno pleme", kakor so vladajoči radi označevali Jugoslovane. Ta karakterizacija je bila pač skrajno krivljena, kajti faktično so porodili Jugoslovani skoraj na vsem polju kulture, naj Že gre za umetnost in literaturo ali za pozitivne znanosti, prav znatno število stvarjačih talentov, in le njih politična zapostavljenost je kriva, da je le malo takih imen znanih širšem svetu.

Kako je sistem metodično ustvarjal kulturne težave, kaže med drugim na primer dejstvo, da niso imeli izpit na zagrebškem vseuniverzitetu veljave v Avstriji, kjer pa niso mogli Jugoslovani na noben način dobiti svojega vsebiljšča. Dasi bi bilo za Hrvata iz Dalmacije ali Istre, pa tudi za Slovence nabolj naravno, da bi študiral pravo ali filozofijo v Zagrebu, ni mogel tega storiti, ampak se je moral vpisati na kakšno nemško univerzo v Avstriji. Namen takih čikan je pač tako odten, da ga ni treba posebej razlagati.

Dokler je bila Avstrija in Ogrska ogrožena od turških napadov, so živili Hrvati v takozvanimi vojski granici v popolni militarizaciji in bili dobrni za večne stražarje. Ko je ta nevarnost že davno minila in se je "Granica" razpustila, so za nagrado dobili zatiranje in razkosanost.

Tako se je med Jugoslovani ustvarilo stanje, ki je bilo še najbolj podobno položaju kakšne osojenje kolonije. Avstrija je tudi z drugimi narodi ravnala krvivo in despotično, kajti sami Habsburžanov so še vedno za strogo centralizirano in germanizirano državo. Ali ravnanje v vseh mogočih oblikah, je imelo še posebni namen, da se prepreči na jugu naravna konsolidacija naroda, ki bi bila mogla ovirati imperialistične uskane črno-rumene monarhije na Balkanu. Topleli so pod tem ravnanjem kajpada najbolj neposredno Jugoslovani sami, ali obenem je bilo to ravnanje nevarno svetovnemu miru. Sedanja vojna je žalosten, ali mogočen dokaz te ideje.

III.

Sedaj se v Avstriji res mnogo govori o miru in včasi bi se zdelo človeku, če dita Seydlereje, glasti Černinove govorje, da je habsburška monarhija le po kakšni nesreči zabredila v vojno in da ima za hodočnost same plemenite, celo demokratične namene.

Avstrija je sprejela načelo miru "brez aneksijs in vojnih odškodnin, in je akademieno celo prizavila pravice samoodločevanja narodov. Toda doha odkritovrnost je ni prišla za cesarsko kraljevsko diplomacijo, in zdi se, da na pridike nikdar.

Mir brez aneksijs — to pomeni za Karlove državne v najboljšem slučaju, da ne pričakujejo od sedanje vojne nobenega "novega delželnega ropa. Če bi bila Avstrija le v nekoliko boljšem položaju, se ne bi niti takemu pienu odrekla, morda bi namesto besede aneksijs porabili izraz "regulacija meje", ampak otrok ne dobiva značaja po svojem imenu. Pri kajzervem kazni in stroški!"

Sodnik: "Ali vas ni hotel poslušati?"

Arestant: "O, ja, poslušal me je, ampak jaz nisem bil spraviti nobene besede iz sebe."

Sodnik: "Že vem! Plačajte 10

SLOVENSKO REPUBLIČANSKO ZDROUŽENJE

Sedež v Chicagi, Ill.

IZVJEŠVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerš, Martin V. Konda, Etbib Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zaveršnik.

MADZORINI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermenc, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravica, Jacob Muha, K. H. Pogodich, Matt Pogorelc, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Šavš, Frank Udovich, Andrew Vidrich, Stefan Zabrie, Leo Zakraješ, Anton Zilogar, Jos. Fritz, J. Judnič, Jos. Ivanetič.

(Opomba: Zastopniki organizacij in listov, ki se dosdaj še niso priglasili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. Naslov za pisma in denarne posiljatve je sledi: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

IX. IZKAZ PRISPEVKOV ZA S. R. Z.

Krajenva organizacija S. R. Z. v Clevelandu, O. \$50.00; — krajenva organizacija S. R. Z. v Chicagi, Ill. \$100.00; — Frank Milavec, Black Diamond, Wash. \$1.00; — Joseph Glavič, Vandling, Pa. \$1.15; — John Zeleznikar, Salida, Colo. \$2.50; — Thom. Rezen, Cleveland, O. \$4.50; — Mike Kobal, Eveleth, Minn. \$5.50; — Jacob Istenič, E. Palestine, O. \$4.50; — dr. V. Boj, st. 53, S. N. P. J., Collinwood, O. \$10.00; — J. Kunstelj, El. Minn. 50c; — John Resinovic, Collinwood, O. \$8.35; — J. Barbič, Cleveland, O. \$1.00; — Frank Zagari, Terre Haute, Ind. \$1.00; — dr. Javornik, M. 160, S. N. P. J. 90c; — Jos. Pavšek, Forest City, Pa. \$8.30; — krajenva organizacija S. R. Z. v Kenosha, Wis. \$8.40; — Mike Zugelj, Murray, Utah, \$3.65; — John Blažič, Aurora, Ill. \$5.30.

Anton J. Terbovec, tajnik.

Kako je v Nemčiji.

II.

Kemijski in barbarizem. — Za pol milijona vojakov se ne ve, kje so. — Vojaka revolta v Antwerpenu, 2000 ustreljenih.

III.

IZ GLAVNEGA URADA.

PASIVNI ČLANI IN PROŠNJE
STARIH PROSILCEV.

Prosim vse tajnike krajevnih društev, da naznamo na glavni urad imena pasivnih članov, ki se vrnili iz armade in ki zelo počasti zopet aktivni člani.

Dalje bi prosil tajnike, da naj ne sprejemajo v društva prosilcev, ki prestopijo 40. leto, če nimajo pravilnega izkaza o starosti, kakor zahtevajo pravila. V glavnem urad prihaja vedno več takih prošenj, ki pa poverjajo nepotrebne troške in delo. Na mnogs vprašanja, če velja pred javnim notarjem ali mirovnim sodnikom zapriščenja izjava za izkaz starosti, odgovarjam, da v smislu pravil ne velja. Upošteva se le linsta iz starega kraja, v kateri je jasno označeno leto rojstva.

John Verdarbar, gl. tajnik.

INICIATIVNI PRIMOGOLI.

Predlog za povisanje plače gl. tajnik.

Društvo Javornik št. 160 S. N. P. J., v Newarku, O., je na svoji zadnji redni seji inicijatiralo sledeči predlog:

Glavnemu tajniku S. N. P. J. se povija mesečna plača za 20 odstotkov, in sicer od tistega časa, kakor je sam zahteval v predlogu gl. odbora, ki je bil na splošnem glasovanju.

Radiot.

To predlagamo zato, ker je sramotno od večine nas, organiziranih delavev, ki se borimo za povisanje naših plač, a našemu delavcu, ki je odvisen od nas in kateri dobro in pošteno dela za nas, pa odklonimo njegovo predlog v času sedanja neznanke draginje.

Prosimo bratska društva v desetih različnih državah, da podpirajo naš predlog. V sindaju, da je katero drugo društvo sklenilo že kakšega, ga mi podpiramo.

Za društvo Javornik št. 160, S. N. P. J.

Anton Gradišer, tajnik.

Predlog za številno razdrobo konvencije in druge smernice števila delegatov.

Društvo Bratstvo št. 274 v Dunlu, Pa., je na svoji redni seji dne 11. februarja t. l. inicijatiralo sledeči predlog:

Redna konvencija S. N. P. J., se vrši vsake štiri leta. Delegatje za redno konvencijo se volijo po distriktil, in sicer tako, da pride na vsakih tisoč članov en delegat.

Glavni odbor S. N. P. J. in vse drugi potrebeni konvenčni odbori se volijo potom splošnega glasovanja.

Vse tezadne točke v ustavu, ki so v navzkriju s predlaganimi točkami, odpadejo in se nadomestijo z omenjenimi novimi točkami.

Radiot.

Naš predlog je povzet po navedu br. Aleša iz razlogov, da prihrani jednotu na svoji blagajni in drugič, ker smo menjeni, da bi omejeno število previdarnih bratov na konvenciji več naredili za koristi jednote, kakor pa trioti delegatov.

Ker nam ni znano, v kateri državi je največ drukčev naše jednote, naj bi gl. tajnik razdelil jednoto v primerne distrikte tako, da bi prišel na vsakih tisoč članov po en delegat. Delegacije naj bi se vojila na sledeči način: Vsako društvo naj kandidira po enega zmožnega člana in vsi gre do na splošno glasovanje, toda izmed teh se izvoli samo šestnajst delegatov, ki bi zastopali vse društva.

Pritošbe in druga naročila se izročajo delegatu v okrožju s tisoč člani, ki zastopa tamošnja društva.

Prosimo bratska društva v drugih državah, da podpirajo naš predlog.

Za društvo Bratstvo št. 274: (Pecat).

Frank Kukac, predsednik,
Joseph Volješek, tajnik,
Ambrož Zalar, blagajnik.

NAGRADNE ZA KONTESTANTE.

Kot je že omenjeno, je za zmogovalec v tekmi za narodnike Prosilcev določenih 20 nagrad. Prvih deset nagrad reprezentira približno 1000 leta in vse ta deset je bilo

no vrednost \$10.00 vsaka; drugih deset, nagrad pa približno po \$5.

Deset zmogovalev z najvišjim številom novih naročnikov lahko izbira med sledečimi predmeti:

Zenska ura 3/0 velikosti s petnajstimi kamni; pokrovji jamečni 20 let;

Zenska zapestna ura s petnajstimi kamni;

14 karat. zlata lahka moška verižica;

zlata ženski "Javaler" z malim demantom;

krasno izdelan 14 karat. zlato moški prstan z znakom S. N. P. J.;

14 karat. zlata ženski prstan z malim demantom;

krasna "silver plated" namizna oprava, sestojeca iz 30 komarov v lepi škatli.

Deset zmogovalev druge vrste pa lahko izbira nagrade med sledečimi predmeti:

Obsek k moški verižici "gold shell" z zlatim znakom S. N. P. J. na obrah straneh;

Zlata broška z znakom S. N. P. J.;

zlata moška kravatna igla z malim demantom;

"Gillet" brivska priprava (Safety Razor) fine kakovosti.

DOPISI.

Ludlow, Colo. — S tušnim srvenim naznamjam, da mi je umrla žens, oziroma mati naših otrok. Pokojna Marjeta se je počutila slabša že par let, toda zdravniki, ki so jo zdravili, so bili vsak drugega mnenja glede njene bolezni. Končno se je odločila za operacijo in v štirih dneh po operaciji je preminula v starosti še 35 let.

Teksto se je ločila od mene in ljubijenih otrok, toda pomagati ji ni bilo mogoče. Jaz polagam vso krvido za njen prerno smrt na nesposobnega zdravnika, ker pri svojih zmožnostih ne zadosti, da bi smel izvrševali njegov poklic.

Tudi jaz nisem zdrav in se bom moral podvrediti operaciji; ako me v tem slučaju zadene iste usoda kot mojo ženo, potem res ne vom,

kaj se bo zgodilo z obogrami otroških, ki so sedaj ostali brez skrbede matere. Žalostne so take misli. Pota nade so mi uhile vse čute, da živim brez vsakih ciljev in upanja v bodočnost. Koliko se mora človek truditi in pretreti na tej hrupni zemljii, naenkrat pa pridejo trenotki, in zdi se ti, da je vsega konč. Morda se mi bo tako smejiti in se norčeval iz mojega pisana, toda povam vam, da vaško, ki je skupil to, kot sem skupil jaz, bi tudi ne imel drugačnih občutkov.

Vsem, ki so spremili pokojno soprogo na pokopališče, se jim tem potom zahvalim. Hvala tudi Francoski Susterši za krasni venec, ki ga je položila na krsto po pokojnici v zadnji posledici.

Tebi, draga soproga, pa najti bo lahka teja zemlja.

John Kozel, soprog; Anine, Peter in Zofija, otroci.

Grass Creek, Utah. — Iz tega kraja je bilo dopisa v Prosileti, dasiravno je to že zelo staro mesto. Prvi premog so kopali v tej državi pred 85. leti in ga vozili s konji 50 milij daleč v naseljino, kjer se danes nahaja Salt Lake City, kajti takrat že ni bilo železnice v teh krajev, nego sama pusta preria.

Z delom gre bolj srednje, ker nam večkrat primanjkuje železniški vozovi. Zasluzimo le toliko,

da se previdimo, na kake prihranke pa sedaj ni mislit.

Podpornega društva v tej okolici nismo, kljub temu nas je nekoliko zavarovali za slučaj nešede. Drugi menda ne polagajo nobene važnosti na podporno društvo, kar je nesmiselno. Prej, ali se pride nešreča,bolezen ali smrt in takrat je podporno društvo zelo potrebljeno. Pristopate pod okrilje SNPJ., dokler je še čas. Vsako kesanje, potem ko je preponom, ne pomaga prav niti, nego že poslabšuje sloveško bol.

Lojne ubilo ali ga kaj poškodovalo, kar je nekaj izrednega, če se pominjal, koliko nešreč se vedno priperi po drugih premogovnikih. Slovencev tu ni dosti, ena družina in dva samea. Vzrok, da nas ni več je menda ta, da je kraj "seh", dasiravno je tu za že dovolj kot kristal čiste studenčnice. Naši premogovarji imajo navado, ko pridejo od dela, da spijejo radi steklenico pive, te se pa v naši državi sedaj ne dobi. To je tudi vzrok, da je v "mokrem" Wyomingu preveč delavev, mest, ko jih v subem Utahu primanjkuje. To zelo občutijo tudi mesta v naši državi, ker so jim odvezeti dohodki.

Draginja tu ni tako občutna, kako jo opisujejo i drugih krajev Združenih držav. Moke in sladkorja nam dosedaj še ni primanjkovalo. Kdor hoče delati, si lahko tudi kak dolar dene ne more. S tem se mislim nikogar vabiti v te kraje, če pa kdo želi postati temperenčnik, lahko pride, delo bo dobil.

Zadnje leto so nam štirikrat povisili dnevno mezzo, tisto da je narasla od \$3.25 do \$5.40. Vsa

povisanja so bila prostovoljna brez vsakega pritiska na družbo.

Cudno se mi zdi, da članstvo SNPJ. odklaša svojim glavnim uradnikom povisanje plače, ko vendar vsakdo ve, da se je prešlo leto dobro več za en dollar kot sedaj za dva; to draginja še posebno občutijo v velikih mestih veliko bolj, kot pa na deželi. Izredna draginja je posebno občutljiva po vzhodnih mestih, med katerimi se Chicago menda najbolj odlikuje.

Mi delaveli po tovarnah in rudnikih smo veseli, kadar se nam povisanje plače. Kjer jo ne dajo prostovoljno, gre delavstvo na stavko, da doseže povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga tudi boljše izvršujejo. Ravno to velja tudi za našo jednotno. Najboljše bi bilo, da so jih povisanje plače od začetka tega leta in ne čakajmo konvencije, kajti do tistega časa bodo delavci povisanje. S. N. P. J. je v tem oziru tudi družba, kjer morajo biti uslužbeni, ki upravljajo to družbo. Stara resnica je, da kjer so delaveli boljše plačane in posebno še, če jih druge plače prostovoljno izboljšajo, imajo delavevi mnoho več veselja do dela in ga

Rezultat splošnega glasovanja štev. 13, da se početi konvenčni je za eno leto.

Društ. štev.	Da	Ne
244.	15	10
245.	16	14
246.	9	16
247.	11	1
248.	27	
249.	3	
250.	21	
251.	25	
252.	8	
253.	12	
254.	13	
255.	14	
256.	15	
257.	16	
258.	17	
259.	18	
260.	19	
261.	20	
262.	7	
263.	19	
264.	3	
265.	12	
266.	13	
267.	14	
268.	15	
269.	16	
270.	17	
271.	18	
272.	19	
273.	20	
274.	11	
275.	12	
276.	13	
277.	14	
278.	15	
279.	16	
280.	4	
281.	5	
282.	6	
283.	7	
284.	8	
285.	9	
286.	10	
287.	11	
288.	12	
289.	13	
290.	14	
291.	15	
292.	16	
293.	17	
294.	18	
295.	19	
296.	20	
297.	1	
298.	2	
299.	3	
300.	4	
301.	5	
302.	6	
303.	7	
304.	8	
305.	9	
306.	10	
307.	11	
308.	12	
309.	13	
310.	14	
311.	15	
312.	16	
313.	17	
314.	18	
315.	19	
316.	20	
317.	1	
318.	2	
319.	3	
320.	4	
321.	5	
322.	6	
323.	7	
324.	8	
325.	9	
326.	10	
327.	11	
328.	12	
329.	13	
330.	14	
331.	15	
332.	16	
333.	17	
334.	18	
335.	19	
336.	20	
337.	1	
338.	2	
339.	3	
340.	4	
341.	5	
342.	6	
343.	7	
344.	8	
345.	9	
346.	10	
347.	11	
348.	12	
349.	13	
350.	14	
351.	15	
352.	16	
353.	17	
354.	18	
355.	19	
356.	20	
357.	1	
358.	2	
359.	3	
360.	4	
361.	5	
362.	6	
363.	7	
364.	8	
365.	9	
366.	10	
367.	11	
368.	12	
369.	13	
370.	14	
371.	15	
372.	16	
373.	17	
374.	18	
375.	19	
376.	20	
377.	1	
378.	2	
379.	3	
380.	4	
381.	5	
382.	6	
383.	7	
384.	8	
385.	9	
386.	10	
387.	11	
388.	12	
389.	13	
390.	14	
391.	15	
392.	16	
393.	17	
394.	18	
395.	19	
396.	20	
397.	1	
398.	2	
399.	3	
400.	4	
401.	5	
402.	6	
403.	7	
404.	8	
405.	9	
406.	10	
407.	11	
408.	12	
409.	13	
410.	14	
411.	15	
412.	16	
413.	17	
414.	18	
415.	19	
416.	20	
417.	1	
418.	2	
419.	3	
420.	4	
421.	5	
422.	6	
423.	7	
424.	8	
425.	9	
426.	10	
427.	11	
428.	12	
429.	13	
430.	14	
431.	15	
432.	16	
433.	17	
434.	18	
435.	19	
436.	20	
437.	1	
438.	2	
439.	3	
440.	4	
441.	5	
442.	6	
443.	7	
444.	8	
445.	9	
446.	10	
447.	11	
448.	12	
449.	13	
450.	14	
451.	15	
452.	16	
453.	17	
454.	18	
455.	19	
456.	20	
457.	1	
458.	2	
459.	3	
460.	4	
461.	5	
462.	6	
463.	7	
464.	8	
465.	9	
466.	10	
467.	11	
468.	12	
469.	13	
470.	14	
471.	15	
472.	16	
473.	17	
474.	18	
475.	19	
476.	20	
477.	1	
478.	2	
479.	3	
480.	4	
481.	5	
482.	6	
483.	7	
484.	8	
485.	9	
486.	10	
487.	11	
488.	12	
489.	13	
490.	14	
491.	15	
492.	16	
493.	17	
494.	18	
495.	19	
496.	20	
497.	1	
498.	2	
499.	3	
500.	4	
501.	5	
502.	6	
503.	7	
504.	8	
505.	9	
506.	10	
507.	11	
508.	12	
509.	13	
510.	14	
511.	15	
512.	16	
513.	17	
514.	18	
515.	19	
516.	20	
517.	1	
518.	2	
519.	3	
520.	4	
521.	5	
522.	6	
523.	7	
524.	8	
525.	9	
526.	10	
527.	11	
528.	12	
529.	13	
530.	14	
531.	15	
532.	16	
533.	17	
534.	18	
535.	19	
536.	20	
537.	1	
538.	2	
539.	3	
540.	4	
541.	5	
542.	6	
543.	7	
544.	8	
545.	9	
546.	10	
547.	11	
548.	12	
549.	13	
550.	14	
551.	15	
552.	16	
553.	17	
554.	18	
555.	19	
556.	20	
557.	1	
558.	2	
559.	3	
560.	4	
561.	5	
562.	6	
563.	7	
564.	8	
565.	9	
566.	10	
567.	11	
568.	12	
569.	13	
570.	14	
571.	15	

Zastonj

krasni stenski koledar
za leto 1918.

Z vsakim narodilom od \$1.00 ali voč
zdravil iz svetovno znane lekarne
PARTOS v New Yorku.

PARTOLA, za čistenje krvi in bolodes
ter neredito stolicu..... \$1.00

PARTOCOUGH, zoper kašč in pre-
hlajenje..... 1.00

RUMATIN PARTO-PAIN (pršek)

zoper revmatizem in kostobolj..... 2.00

LIRO, zoper glavobolj..... 1.00

PARTO-GLORY, za jedanje krvi in
živčni organizem..... 1.00

PARTOLIN, zoper izpadanje las... 1.00

PARTO-BISQUITS, zoper nedisto
in pokvarjeno kri..... 4.00

Nadalej zdravila za vse notranje in
zunanje, kakor tudi tajne bolezni.

Kujo "Pot k zdravju" pošljamo
zastonj na poštne proste.

Pisma našljajte na:

The Parlos Pharmacy
180-2nd Ave. New York, N.Y.

ROMAN "BABILONSKA ŽENA"

je izšel.

Povest je izšla v dveh knjigah:
prva vsebuje 285 in druga 345
strani. Obe knjigi staneta s
poštino vred \$2.25.

Denar je podati v naprej na:

Glas Svobode
2656 S. Crawford Av.
Chicago, Ill.

Piše GREGOR KOROBAČ
pl. GAJŽLA.

Zahotelo se mi je zopet enkrat nekajenih solnčnih žarkov in rezkega planinskega zraka, pa sem obrnil rilee zračne barke proti mojemu dragemu zapadu. Samo par kratkih uric vožnje in že je valovilo pod menoj sivo morje slovečega wyominškega pelina. V daljavi sem ugledal prijazno mestec Skaha Vir, ktero so ravno poljubljali poslednji žarki februarškega sonca. Ko sem pristal za Tončkovim foneom, so že blesteli po vsem mestu električne luči. "Kaj boš pāča piv?" so me pozdravili moji starci prijatelji. Odgovor je moja uradna tajnost, ktere z ozirom na Mr. Hooverja ne izdam. Ko sem se nekoliko maščeval za prohibicijske neumnosti par držav preko katerih sem friel, podali smo se proti Sl. Domu, kamor so že hitele vedje in manjše gruče zgovornih mesečnov slavnove pelinove prestolnice. Sprva sem misil, da bo shod za kako pelinovo gozdno rezervo, za regulacijo Suhega potoka ali kaj podobnega, toda v dvoranai so mi šele povedali, da gre za "Jugoslavijo." To pa to, sem si misil, kakor našč nekaj zame! Velika večina zborovalcev je posedila na lev strani, — strani korzov in neugnanih republikanov, ki ne verujejo v pastirje po božji milosti, ampak v lepo boginjo Svobodo. Pod namalano kraljevsko krono na desni, kjer je po ustrem izročilu staja za ovčice in bache, so stali stebri, oziroma sedeli južniški borce monarhije. Vrhovni poveljnik hrabre čete je bil kapitan Barkovoz, za njim pa so se zvrstili generali inžire vrata: Gospore, Krasiljka von Ajmo, Plemeniti Svečepalnik in sofragetka Mme. Tema, ki z gotovostjo računa na blazinasti stolček poleg kongresnico Miss Rankin w Washingtonu. Vrste monarhističnih bojevnikov so bile že pred začetkom bitke tako redke, da niso upali naskočiti republikansko garde na široki fronti in nihče ni imel korajže iti "over the top", ampak le tuštan je kjer ustreli iz zakopa z bespogo puščo. K nekredu je kapitana se grio bolelo, da je že vnaprej obupal nad modjo svoje komande. Republikanci so bili zelo galantni napram njim, postavili so jim daleč vidne celje, dali jim dovolj zraka in svetlobe, da vse ni nihče izdal. Kraljevali so ostali v zakopih in zvijali kriško deklaracijo, da je proti koncu spopada izgledala kot star premogarski svedec ali "drill". Ko je kapitan sprevidel, da republikanski kozlom absolutno ne pride do živega, je skušal z izposojeno šahovo potezo razbiti shod. Vatal je in slovensko izjavil: "To ni prav! Če mialite tako, pa rajše gremo!" In odšel je sas "noč brez zvez, brez ciljev in cest", kakor pravi pesem. Ko je nek republikanec na shodu monarhistov v Milwaukee storil nekaj podobnega, sledili so mu vsi zborovalci in pustili razočarane generale same na odru. V deseli polini pa se kapitanu ta takтика ni obnesla, ker so ga pustili na edilju celo mornarji njegove lastne barke. Mož je danes prepričan, da je enaka metoda ne obnaša pri vsem vremenu in v vseki klimi. Nekteri radovedni republikanci so pa zvečer listali po starih družinskih pristikah, da bi značili, kakšen praznik je na 21. februarja, da gospod kapitan sam sebe vika.

Mrazilo je bilo, da je skrpal celo zrak, ko sem ga rezal z mojo barko, odhajajoč iz Poljanske Doline wyominške. To pa ni trajalo dolgo. Čim dalj proti jugu sem drvil, tem gorkejši sapice so mi vele nasproti in pri svitu prvi juntrajški žarkov sem se že pretegal v sočni, zeleni travl med duhetečim ejetjem Golden Gate parka, v mestu svete Frančiške. Po oddihu seveda nisem šel obiskovati lepih kalifornijskih Franck in Fanik, kakor bi morda misil kak poreden indajalec trpečega pedlarskega razreda ali stanu, ampak ubral sem jo na ravnost na "slovenski grič" in spicirat zmanj klet, kamor je mo-

\$18,500,000.00
Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gosp. J. F. Stepin, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim posлом in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepin, pred.

Em. Beranek, podpreds.

Adolf J. Krasa, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s poštno hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave.,
vogal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Naredni izrek pravi: "Pazite na vaj belli denar za črte dnevne." To pomenja toliko kakor prvo parizite in hranite dokler ste še združi in misli, da boste imeli nekaj za starci in onemogočila leta.

Vsek clovek mora paziti in hraniti, ko le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date nastran, se lahko cenil kot itemljni kamnen poslopja za katerim vseki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu naredni izrek, ki pravi: "Zrno do zrna pogoda: kamen na kamem palčaš". Najteje je potekel ali bres poseteča ni nikdar nitičesar. Zatorej pridite vlagati vaš denar se danes, ampak parizite, da ga naložite v gotovo in varno banko. Z vlogo enega dolarja dobite vaš bančni knjižic.

Mi sprejamamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 2% obresti od njega.

Pošljemo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.

Predajamo prva posojilna mortgage (markede) in dejamo v našem varnem hranilnem predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v stare domovine po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitki snaga nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrđka

Zastave, regalije, znake, kape, pečete, in vse potrebnice za društ. in jed.

Delo prve vrste. Cene niske. Slovenski enike pošljamo zastonj.

F. MERZE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2145-45-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša pooblastnost so tiskovine za društvo in trgovce.

"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se Vam priporočam, da kadar sto namenjeni kupec kaj v zlatarski stroki kakor ure, verižice, priveske, prstane, itd., kakor tudi lesene ure, verižice, zaplete, zaplete ure, lavalliere, shane broške itd., da se vedno popred kakor drugje kupite obrnete na мене. Vam garantiram da boste naj bolj poštovani in z najužitnejšimi cenami.

V zalogi imam tudi prstane, priveske, broške, igle itd. različnih jednot in Zvez. Vsak kos robe je prodan pod garancijo.

FRANK STONICK (zlatar),

7 W. MADISON ST.,
Chi. Sav. Bank Bldg. (Room 606)

CHICAGO, ILLINOIS

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko investe, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajnici in še drugi pooblaščenci. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in oklici, da sem prešel moje trgovino v nove moderne vremena prostoro na 6217 St. Clair Ave.

Priporočam se cenjenim odjemalcem ter občinstvu sploh za zakup malec in dolge opravke.

Popolna zaloge molka oprave na delo in praznik. Moderna krajina. Točna posredba, delo jasno, cene nizke.

Priporoča se

JOHN GORNICK,
6217 St. Clair Avenue,

Cleveland, Ohio.

Zastonj
krasni stenski koledar
za leto 1918.

Z vsemi narodili od \$1.00 ali voč
zdravil iz svetovno znane lekarne
PARTOS v New Yorku.

PARTOLA, za čistenje krvi in bolodes
ter neredito stolicu..... \$1.00

PARTOCOUGH, zoper kašč in pre-
hlajenje..... 1.00

RUMATIN PARTO-PAIN (pršek)

zoper revmatizem in kostobolj..... 2.00

LIRO, zoper glavobolj..... 1.00

PARTO-GLORY, za jedanje krvi in
živčni organizem..... 1.00

PARTOLIN, zoper izpadanje las... 1.00

PARTO-BISQUITS, zoper nedisto
in pokvarjeno kri..... 4.00

Nadalej zdravila za vse notranje in
zunanje, kakor tudi tajne bolezni.

Kujo "Pot k zdravju" pošljamo
zastonj na poštne proste.

Pisma našljajte na:

The Parlos Pharmacy
180-2nd Ave. New York, N.Y.

PAIN-EXPELLER

je postal domaća beseda v vsej slovenski družini
radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in
nadjogah.

Sedaj razmire so nas primorale, povijati ceno na
35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane
iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da stači, dobro sredstvo z isto
močjo tudi dobiti. Nikar se daje premotiti z njo
čini, pravlj Pain-Expeller doberje le v zavitku kot je
tu našikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko,

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekar-
nah in naravnost od nas. Steklenica za osce je ko-
ristna kot pa za 35c, ker obsegata več kot dvakrat
toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Slovenske in drugi. Prodajamo na lahko me-
sence odpisnila. Pišite po cenik, kateri se Vam posreže brezplačno, ali
pa osobno vprašajte za cene preden dragod kупite.

Najboljša blaga.

Najboljša cena.

PODRUŽNICA

COLUMBIA GRAMOFONOV

In gramofonskih plič. Slovenski in drugi. Prodajamo na lahko me-
sence odpisnila. Pišite po cenik, kateri se Vam posreže brezplačno, ali
pa osobno vprašajte za cene preden dragod kупite.

Najboljša blaga.

Najboljša cena.

</div